ci time

Odborný analytický měsíčník

ČERVEN/ČERVENEC 2014
ČÍSLO 4, ROČNÍK IV.
WWW.CICAR.CZ
ZDARMA

DEN DAŇOVÉ SVOBODY

obsah

4 | Jak znovu probudit středoevropského tygra?

ROZHOVOR | TÉMA O demontáži protržních reformních kroků na Slovensku, zvyšování daní, masivním nárůstu vládních výdajů, propadu v mezinárodních žebříčcích konkurenceschopnosti a euru, které vzalo domácím politikům možnost financovat své dluhy emisí peněz, ale předalo ji politikům zahraničním.
Rozhovor s Richardem Ďuranou

10 | Daňoví poplatníci, máme to za sebou!

ANALÝZA | TÉMA Na půdě vysoké školy CEVRO Institut vyhlásilo několik institucí v čele s Liberálním institutem, že 10. červen se v roce 2014 stává Dnem daňové svobody. Jedná se o první den, kdy v letošním roce vyděláváme „pro sebe“, nikoli pro „stát“. Tohoto dne jsme se v roce 2014 dočkali o jeden kalendářní den dříve než v loňském roce. Pro CI Time shrnujeme nejzajímavější poznatky, jež zazněly na mezinárodním semináři pořádaném při této příležitosti.

12 | Den daňového osvobození na Slovensku a v EU

ANALÝZA | TÉMA Na Slovensku si nejvíce pozornosti v debatách o daňovém zatížení získává tzv. Den daňového osvobození, který je počítán jinak než Den daňové svobody populární v ČR.

13 | Šéf Unie bezpečnostních složek ukázal, co je zač

ANALÝZA | TÉMA Snad každý, kdo trochu rozumí bezpečnostním sborům či byl jejich příslušníkem, si musel se značnými rozpaky přečíst rozhovor v Parlamentních listech s názvem Šéf Unie bezpečnostních složek prozradil, co se za Langerovy éry skutečně dělo.
Autor Jaroslav Salivar

CI Time
Odborný analytický měsíčník
Číslo 4
Ročník IV.
Červen/Červenec 2014

Vydává
CI Consult & Research, s.r.o.
ve spolupráci s vysokou školou
CEVRO Institut
IČ: 24772461
Jungmannova 29/19,
110 00 Praha 1, Nové Město

Kontakty
Telefon: 224 054 087
www.cicar.cz, citime@cicar.cz

Redakce
Šéfredaktor
Josef Šíma
Odborní konzultanti redakce
Ivan Langer, Ladislav Mrklas
Tajemnice redakce
Petra Viktorová
Art director
Ivo Kubát (Multimedia Atelier)
Stálí spolupracovníci
Milan Cabrnoch,
Antonie Doležalová, Jiří Frgal,
Jakub Kříž, Aleš Kučera,
Daniel Kunštát, Pavol Minárik,
Jaroslav Salivar, Harald Scheu,
Jiří Šedivý, Alexandr Vondra
Jazyková korektura
4JAN Public Relations, s.r.o
Fotografie
str. 1, 10, 12, 13,
eu.fotolia.com

Registrace MK ČR E 19998,
ISSN 1804-8099

Vážení čtenáři,

červen a červenec jsou nejen prvními měsíci nastupujícího léta, ale též obdobím, ve kterém se ve většině zemí pořádají oslavy Dne daňové svobody. Navzdory odlišným metodám výpočtu je základní otázka jasná. Kdybychom si v kalendářním roce chtěli nejprve splnit naše závazky vůči státu a uhradit veškeré daně a další povinné platby, jež během roku státu musíme odvést, kdy se nám to podaří? Respektive, kdy nastane onen den, od kterého si vše, co vyděláme, odneseme domů a utratíme dle svého – sami za sebe? A právě tento den je Dnem daňové svobody. Má nás upozornit na to, že si často kvůli složitosti daňových systémů ani neuvědomujeme, jak moc z našeho příjmu musíme státu odvádět; kolik z našich peněz utrácí někdo jiný – za nás. A z tohoto poznání by měl být každý přiveden k zamyšlení, zda by nebylo lepší, kdyby se přerozdělování, jež dnes typicky dosahuje poloviny HDP, omezilo a některé sektory ekonomiky odstátnily či alespoň výrazně reformovaly.

O reformách, jejich prosazování, ale i jejich demontáži Ficovou vládou a dopadech těchto kroků jsme také diskutovali s ředitelem vlivného slovenského think-tanku INESS Richardem Ďuranou v rozhovoru, který je jádrem tohoto čísla.

V závěrečném článku najdete příspěvek ředitele Centra bezpečnostních studií vysoké školy CEVRO Institut Jaroslava Salivara k debatám o reformách Policie ČR a hodnocení jejich dopadů.

Příjemné čtení!

Josef Šíma,
rektor vysoké školy CEVRO Institut
a šéfredaktor

Ivan Langer,
zakladatel společnosti
a odborný konzultant redakce

Ladislav Mrklas,
zakladatel společnosti
a odborný konzultant redakce

Jak znovu probudit středoevropského tygra?

O demontáži protržních reformních kroků na Slovensku, zvyšování daní, masivním nárůstu vládních výdajů, propadu v mezinárodních žebříčcích konkurenceschopnosti a euru, které vzalo domácím politikům možnost financovat své dluhy emisí peněz, ale předalo ji politikům zahraničním, s Richardem Ďuranou z Inštitútu ekonomických a spoločenských analýz (INESS).

JOSEF ŠÍMA | Vedl rozhovor

S RASTÚCIMI
PRÍJMAMI ŠTÁTU
však až príliš optimisticky rástli aj jeho výdavky – medzi rokmi 2007 až 2012 najrýchlejšie v Európe – o viac než 40 % (!), a bolo jasné, že je len otázkou času, kedy narazia na ekonomickú realitu.

Stojíte v čele jednoho z nejvlivnějších think-tanků na Slovensku a vaše komentáře aktuálního dění každodenně zaznívají z médií na Slovensku i v zahraničí. Formovali jste reformní agendu, díky které se o Slovensku začalo mluvit jako o vzoru protržních reforem. Jak se změnilo Vaše působení poté, co ve volbách uspěl premiér Fico?

INESS vznikol až na sklonku roka 2005 a teda napríklad zavedenie rovnej dane sa udialo skôr. Kým predchádzajúca vláda bola ochotnejšia diskutovať a hľadať riešenia, dostali sme sa bližšie k niektorým konkrétnym politikám. Boli sme členmi rôznych expertných skupín na viacerých ministerstvách a v spolupráci s ďalšími partnermi sme mali možnosť ovplyvňovať napríklad podobu zákonníka práce, zmeny v dôchodkovom systéme, dane a odvody, či návrhy úspor vo verejných financiách. Po nástupe druhej Ficovej vlády sme sa museli opäť stiahnuť čisto do pozície komentátorov s menším vplyvom na konkrétne politiky, a to napriek našej ochote spolupracovať s každým. Pokračujeme teda v publikovaní našich analýz a odporúčaní pre hospodársku politiku i verejné financie vo viere, že sa raz dostanú do hľadáčika záujmu politikov.

Který z kroků Ficovy vlády, jímž se mění či ruší předchozí opatření, považujete za nejproblematičtější?

Prvá Ficova vláda zdedila slovenské hospodárstvo a verejné financie v čase, kedy sa naplno prejavili benefity protrhových reforiem, ktoré ste spomenuli, a ktoré zo Slovenska spravili stredoeurópskeho tigra a dostali nás na mapy zahraničných investorov. Slovensko zažívalo rekordné až 10 % rasty HDP ročne a premiér Fico rozumne nerobil napríklad v nastavení daňového systému žiadne zásadné zmeny. S rastúcimi príjmami štátu však až príliš optimisticky rástli aj jeho výdavky – medzi rokmi 2007 až 2012 najrýchlejšie v Európe – o viac než 40 % (!), a bolo jasné, že je len otázkou času, kedy narazia na ekonomickú realitu, ktorá prišla s nástupom krízy v roku 2008 a prepadom výkonnosti hospodárstva o 5 % HDP.

Súčasná, druhá Ficova vláda ale spravila viacero opatrení so škodlivým dopadom na hospodárstvo. Za najškodlivejšie opatrenie považujem zvýšenie dane z príjmu právnických osôb najskôr na 23 %, od tohto roku na 22 %. Toto je opatrenie, ktoré definitívne pochovalo stredoeurópskeho tigra. V čase hospodárskej stagnácie a čakania na ekonomické oživenie a najmä veľmi vysokej nezamestnanosti je zvýšenie daňových nákladov podnikateľom najhorším možným krokom. Vláda toto opatrenie prijala v rámci tzv. konsolidácie verejných financií. Za lepšie však považujem vyšší dlh a nižšie dane ako tlmenie budúcej ekonomickej aktivity vyššími daňami, hoci s nižším súčasným dlhom.

Velmi se hovořilo i o úpravách v zákoníku práce...

S mandátom a v súlade s očakávaním svojich voličov vláda zvrátila späť pozitívne zmeny v zákonníku práce, ktoré schválila predchádzajúca vláda. Súčasné nastavenie komplikuje zamestnávanie tým, že predražuje prepúšťanie, čo samozrejme vedie k pomalšiemu vzniku pracovných miest hlavne v malých a stredných podnikoch. Zrušilo sa reťazenie pracovných pomerov na dobu určitú, skúšobná doba sa nedá predĺžiť, posilnilo sa postavenie odborov, zamestnanci majú opäť nárok na výpovednú dobu aj odstupné, výška odstupného navyše rastie s odpracovanými rokmi až na 5 násobok mesačnej mzdy. Rozšírila sa pôsobnosť Zákona o kolektívnom vyjedná-

RICHARD ĎURANA

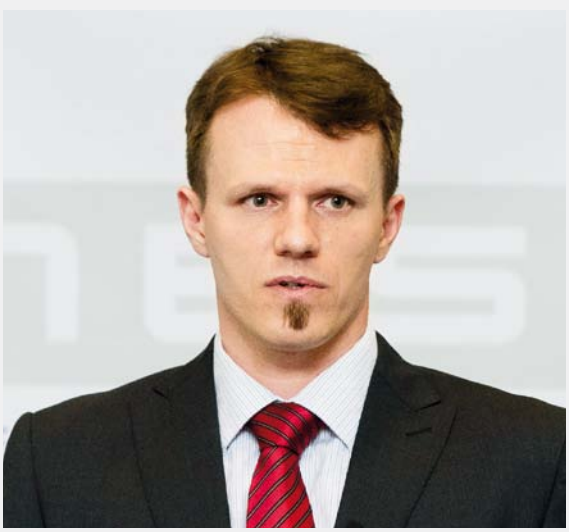

- Ředitel INESS – Inštitútu ekonomických a spoločenských analýz –, který v roce 2005 spoluzakládal;
- věnuje se hospodářské politice, trhům práce, podnikatelskému prostředí, veřejným financím a problematice duševního vlastnictví;
- je spoluautorem řady odborných publikací a pravidelně publikuje v domácích i zahraničních periodikách;
- často vystupuje na domácích i mezinárodních konferencích;
- do roku 2005 působil jako vědecký pracovník (biochemik) ve Slovenské akademii věd, kde pracoval na vývoji vakcín;
- žije v Bratislavě, má dvě děti a mnoho zatím nenaplněných přání.

vaní, novela nanúti kolektívne zmluvy v danom odvetví aj firmám, ktoré s nimi nesúhlasia.

Vláda tiež de facto zrušila prácu na dohodu tým, že uvalila plné sociálne odvody už na prvý zarobený cent. Dovtedy sa platili z dohôd len symbolické odvody vo výške 1,05 %. Predražila tým zamestnávanie dohodárov o vyše 30 %. V priebehu pár týždňov sa jej týmto opatrením podarilo vytlačiť z trhu práce takmer 200 tisíc dohodárov. Argumentovala pritom zneužívaním systému a obchádzaním platenia daní, 90 % dohodárov však pracovalo za nižšiu ako minimálnu mzdu. Nielenže firmy stratili efektívny a flexibilný nástroj na krátkodobé uspokojenie svojich ad hoc potrieb, ale aj dohodári stratili možnosť zlepšiť si životnú situáciu touto formou krátkodobých kontraktov a to v prostredí už tak vysokej nezamestnanosti.

Zoznam opatrení, ktoré poškodzujú hospodárstvo a zväzujú podnikateľom ruky, je podstatne dlhší, pre porovnanie situácie medzi Slovenskom a Českom môže byť zaujímavá napríklad skutočnosť, že minimálna mzda je na Slovensku vyššia ako v Česku, a to napriek tomu, že miera nezamestnanosti je podľa Eurostatu u vás 6,5 % a u nás 14 %.

Ďalším opatrením, ktorým si vláda z penzijného systému spravila otvorenú peňaženku, sú zmeny v nastavení II. kapitálového piliera dôchodkového poistenia. Nepristúpila tak ako poľská vláda k zákazu nákupu štátnych dlhopisov v súkromnom pilieri ani k hrozbám o zatvorení dôchodkov z priebežného PAYG piliera pre tých, ktorí zostanú v súkromnom pilieri tak ako Maďari. Slovenská vláda sa pozerá na kapitálový pilier ako na rezervu, ktorá im môže poslúžiť v zlých časoch, a zmenila pomer odvodov do 1. piliera a 2. piliera z 9:9 na 14:4, čím si zabezpečila okamžitý prísun hotovostných zdrojov na hasenie problémov deficitných verejných financií. A nielen to, ďalšími opatreniami obmedzuje prístup k úsporám sporiteľov, ktorí do 2. piliera vstupovali s úplne inými očakávaniami než je súčasná realita.

PROPAD V MEZINÁRODNÍM SROVNÁNÍ

V žebříčku míry daňového zatížení, kterému se věnujeme v tomto čísle CI Time, se Slovensko řadí do středu mezi zeměmi EU. Jak byste tento výsledek hodnotil?

Najlepším hodnotením je porovnanie s ďalšími krajinami. Vezmime si napríklad daň z príjmu právnických osôb, ktorá je jedným z významných signálov pre zahraničných ale aj domácich investorov. Po zavedení tzv. rovnej dane na úrovni 19 % pred 10 rokmi sa investori predbiehali v investovaní na Slovensku. Uplynula však celá dekáda, a naši susedia a priami konkurenti o zahraničné investície nespali a dane znižovali. Výsledkom je, že v rámci konsolidácie rozvrátených verejných financií máme na Slovensku sadzbu 22 % a všetci susedia v krajinách V4 majú sadzby nižšie. Slovensko má teraz najvyššie firemné dane spomedzi všetkých postkomunistických krajín a nižšie alebo rovnaké firemné dane majú aj také krajiny tzv. sociálneho blahobytu ako napr. Švédsko (22 %), Veľká Británia (21 %), Fínsko (20 %) a trend znižovania firemných daní za účelom pomoci ekonomike je viditeľný prakticky v celej Európe.

Okrem zvýšenia firemných daní zaviedla vláda aj tzv. milionársku daň na úrovni sadzby 25 % pre lepšie zarábajúce fyzické osoby, zvýšila odvody a dane živnostníkom, zdanila bankové vklady, zvýšila odvodové stropy zamestnancom, zaviedla odvody na dohody, nové jednorazové dane (eufemisticky nazvané špeciálne odvody) pre podniky pôsobiace v regulovaných sektoroch, zaviedla zdravotné odvody na dividendy, zavádza tzv. daň za podnikanie, ktoré nazýva daňové licencie a na základe ktorej budú platiť daň aj podnikatelia, ktorí generujú stratu.

V tomto kontexte vidíme, že disponibilné zdroje súkromného sektora sa relatívne stenčujú, čo rozhodne neteší žiadneho fanúšika slobodných trhov, súkromných iniciatív a menšieho vplyvu štátu na život občana.

Žebříčky daňové svobody mají řadu odpůrců, kteří říkají, že kvalita podnikatelského prostředí je mnohem více než míra zdanění. Je třeba např. hovořit o snadnosti podnikat (v tomto měřítku např. Česká republika významně zaostává) a dalších parametrech? Jak je na tom Slovensko?

Súhlasím s tvrdením, že dane nie sú jediným ukazovateľom, na ktorý sa treba upínať. Deň daňovej slobody vnímam ako komunikačný nástroj na vysvetlenie vysokej miery prerozdelenia a vplyvu štátu. Určite sa treba pozerať aj na kvalitu podnikateľského prostredia a tu nám dobre poslúžia najrôznejšie medzinárodné rebríčky konkurencieschopnosti, ktoré sú takými malými Majstrovstvami sveta medzi agendami národných vlád. Vznikajú v rôznych inštitúciách kombináciou subjektívnych (Ako vnímate korupciu?) a objektívnych (Koľko administratívnych úkonov treba na založenie firmy?) hodnotení ekonomického prostredia podnikateľmi a odborníkmi. Určite sa na nich dá spochybňovať to, či ono, no ponúkajú aspoň približný prehľad toho, ako sa vyvíja konkurencieschopnosť jednotlivých krajín. Pre Slovensko sa vyvíja zle – v rámci sveta, ale aj V4. Behom uplynulej dekády sa z Tatranského tigra stal leňochod.

V rebríčku Global Competitive Index, ktoré vypracováva Svetové ekonomické fórum a je v ňom okolo 150 krajín podľa konkrétneho roku, sme v roku 2007 okúsili pozíciu v štvrtej svetovej desiatke, pred nami boli len Česi. Odvtedy prišlo každým rokom zhoršenie a dnes s výraznou stratou na celú V4 atakujeme 80. pozíciu – ale z nesprávnej strany.

Hodnotenie The Ease of Doing Business vypracováva Svetová banka, v rebríčku je okolo 180 krajín. Aj tu zažívame pád – z 32. miesta na 49. The World Competitiveness pripravuje švajčiarska IMD Business School a zahŕňa do 60 krajín. Aj v tomto rebríčku sme zažili strmý pád z 30. na 49. miesto, no aspoň sa ho v posledných rokoch darí zmierniť.

A na čom strácame najviac bodov? V Doing Business sme v roku 2014 na nelichotivom 115. mieste v ochrane investorov (najmä z právneho pohľadu), na 108. mieste v cezhraničnom obchode (administratívna náročnosť exportu/importu). GCI má hodnotenie komplexnejšie a tak vieme vyčítať, že Slovensko tvrdo zlyháva najmä v oblasti verejnej správy a spravodlivosti. V ukazovateli ako nezávislosť súdov sme na 133. mieste, v efektívnosti riešenia obchodných sporov na 142. mieste, v plytvaní verejnými prostriedkami na 137. mieste, vo verejnom obstarávaní pokročilých technológii na 134. mieste. Budovanie e-governmentu nám trvá pomaly dlhšie ako starým Egypťanom postaviť jednu pyramídu. V športovom žargóne – keď už to nejde v hokeji, Slovensko by mohlo skúsiť zabodovať aspoň tu. Namiesto toho však vláda volí politicky populárnejšiu cestu lákania zahraničných investorov stimulmi. Dobre fungujúce hospodárstvo sa však nedá kúpiť a na to, aby ste dali stimul jednej firme, musíte vziať peniaze inej.

ZVYŠOVÁNÍ MINIMÁLNÍ MZDY BERE ZAMĚSTNANCŮM OBŽIVU

Všechny slovenské vlády se snaží bojovat s vysokou nezaměstnaností – ta však zůstává velmi vysoko. Proč se ji nedaří snížit? Je právě nezaměstnanost nejpalčivějším problémem slovenské hospodářské politiky?

Nezamestnanosť je dlhodobým pálčivým slovenským problémom. Pred zavedením rovnej dane, v roku 2001, kulminovala až na úrovni 19,2%. S protrhovými reformami sa jej úroveň podarilo znížiť na rekordných 7,5% v roku 2008, s nástupom krízy však opäť vystrelila a dlhodobo atakuje 14–15% hranice, pričom až dvaja z troch nezamestnaných sú bez práce dlhšie ako rok. Reakcie slovenskej vlády sú úplne v rozpore so skúsenosťami úspešných krajín a ekonomickou teóriou. Vláda zvyšuje minimálnu mzdy, ktorá je vyššia ako u vás. Neberie do úvahy rozdielnu ekonomickú výkonnosť a rovnaká sadzba platí rovnako pre bohatú Bratislavu ako pre hladové doliny na východe krajiny s vysokou nezamestnanosťou. Stačilo by si pritom vziať rozdielne prístupy Nemecka a Francúzska. V Nemecku s tradične nízkou mierou nezamestnanosti pracuje 8 miliónov ľudí za menej ako je minimálna mzda vo Francúzsku s výrazne vyššou nezamestnanosťou. Chronickým problémom slovenského trhu práce sú vysoké sociálne odvody, ktoré predražujú hlavne lacnú prácu. Nízkokvalifikovaných potenciálnych zamestnancov sa zamestnávateľom jednoducho „neoplatí“ prijať.

Alternatívy ako pomôcť nezamestnaným vrátiť sa na trh práce pritom existujú. A ani netreba nanovo vymýšľať koleso. Stačí nahradiť koncept minimálnej mzdy rozšírením odvodovej úľavy na všetky nízke príjmy. INESS tento návrh presadzuje už takmer desaťročie. Podľa neho by sa odvodová úľava pozitívne dotkla približne 650 tisíc zamestnancov. Čistý výpadok verejných príjmov by sa pritom dal vykryť adresnejším poskytovaním sociálnych dávok. A samozrejme, náš návrh by okrem podpory tvorby nových pracovných miest vďaka zníženiu celkových mzdových nákladov aj zvýšil čisté príjmy zamestnancov.

EURO DRŽÍ POLITIKY NA UZDĚ

Jak hodnotíte dopady zavedení Eura na Slovensku? V České republice nás rozhodování o přijetí Eura čeká – co říká slovenská zkušenost?

Pred zavedením eura na Slovensku by sa dali hlasy, ktoré upozorňovali aj na možné negatíva spoločnej meny, spočítať na prstoch jednej ruky. INESS bol jedným z nich. Už pred zavádzaním eura sme upozorňovali aj na existujúce negatívne trendy prítomné v Európskej únii, akými sú napríklad posun rozhodovacích právomocí od národných vlád smerom k byrokratickému Bruselu, pretrvávajúce zatvorenie trhov voči krajinám mimo EÚ, škodlivé a nákladné protekcionistické schémy ako je napr. spoločná poľnohospodárska politika, snahy „zlepšovať“ kvalitu života občanov a európskych spotrebiteľov prostredníctvom tisícok regulácií, pričom však ide len o ochranu záujmov lobistických skupín a veľkých hráčov zo „starých“ členských krajín. Na vlne nálady „konečne budeme patriť k Západu“ a „budeme na Západ cestovať bez víz“ väčšina prehliadala negatíva pokusov harmonizovať politiky či dane. Pritom práve rôznorodosť prístupov a ich konkurencia, imitácie a vylepšovania úspešných postupov a odmietanie tých neúspešných je príčinou súčasnej historicky nezmernej prosperity Európy. Podobné nálady prevažovali aj pri zavádzaní eura. Každý chcel platiť eurom a zníženie transakčných nákladov bola mantra, ktorú vo verejnej diskusii argumenty v neprospech politického konštruktu a všeobecne známy problém eura ako spoločnej pastviny nemohli prebiť. K celospoločenskému nekritickému očakávaniu zavedenia eura viedol aj (a treba povedať oprávnený) strach z vlastných politikov, ktorí mali tendenciu národnú menu zneužívať na krytie nezodpovedných politík a zároveň trochu aj pocit prestíže spojený s tým, že z krajín V4 sme sa mali ocitnúť v euro klube ako prví. Po pár rokoch sme zistili, že ani politici mimo našich hraníc sa využíva-

nia meny na financovanie deficitov nestránia a zároveň to, že byť prví nie je vždy výhoda. Zábery ministra financií vyťahujúceho prvé eurá z bankomatu a úsmevy a gratulácie od európskych predstaviteľov spravili svoje. Keď sme pred prijatím eura predpovedali jeho budúce problémy, nečakali sme, že prídu tak skoro. V roku 2010, keď došlo k zostrojeniu transferovej únie v podobe eurovalov a na trhy štátnych dlhopisov vstúpila ECB sa bez ohľadu na názory voličov radikálne prepísali pravidlá fungovania menovej únie. Teraz sa musíme napriek tomu, že sme začiatkom milénia zachránili vlastný bankový sektor – a stálo nás to takmer 10% HDP, financovať záchranu finančných inštitúcií a krajín, ktoré sú podstatne bohatšie avšak tiež podstatne nezodpovednejšie v hospodárení s verejnými zdrojmi ako je Slovensko. Súčasné záväzky priemerného žijúceho Slováka v záchranných euro mechanizmoch predstavujú sumu 3 000 euro. Slovensko teda do prestížneho klubu, kde prebiehala obrovská hostina, vstúpilo 5 minút predtým, než prišiel za ňu účet. Napriek tomu, že my sme si stihli dať len sódu, budeme teraz niesť náklady konzumného všetkých členov.

SÚČASNÉ ZÁVÄZKY PRIEMERNÉHO ŽIJÚCEHO SLOVÁKA v záchranných euro mechanizmoch predstavujú sumu 3000 €. Slovensko teda do prestížneho klubu, kde prebiehala obrovská hostina, vstúpilo 5 minút predtým, než prišiel za ňu účet.

Aj tak si však zatiaľ netrúfam povedať, že prijatie eura Slovensko poškodilo. Hovoriť o výhodách či nevýhodách v súvislosti s celou spoločnosťou je nezmysel, keďže v niektorí v spoločnosti získali a iní stratili. Jasnejšie v tejto otázke bude v čase, keď dôjde k finálnemu vyčísleniu strát v európskom bankovom sektore a ich distribúcii na verejné financie členských krajín. Keď sa z garancií stanú náklady a zo sľubov ECB inflácia. Počas nástupu finančnej a neskôr hospodárskej krízy pôsobilo euro ako záchranný vankúš pre naše zraniteľné, malé, pro-exportne orientované hospodárstvo. Poznajúc slovenských politikov, euro, jeho nastavenia a schémy ako procedúry nadmerného deficitu držia našich politikov na uzde v bezbrehom navyšovanie verejných výdavkov. Na Slovensku máme nový ústavný zákon o rozpočtovej zodpovednosti, ktorý nazývame aj dlhová brzda, ktorý hovorí, že pri dosiahnutí verejného dlhu 57% HDP musí vláda predložiť vyrovnaný rozpočet, pri dosiahnutí 60% HDP sa automaticky v parlamente hlasuje o dôvere vlády. Na základe vývoja zadlženia sa však zdá, akoby si ho vláda ani nevšimla a tak som zvedavý, ako sa postaví k jeho naplneniu. To, že euro nie je žiadnou nukleárnou zbraňou, dokazuje fakt, že na zahraničných trhoch si požičiavame za približne rovnakých podmienok ako Česká Republika.

Na počátku rozhovoru jste uvedl, že éra Slovenska jako středoevropského tygra je za námi. Vidíte nějaký způsob, jak tohoto tygra opět probudit?

Tento problém vnímam v dvoch rovinách – prvá je opätovné zatraktívnenie Slovenska v očiach zahraničných investorov, druhá je oživenie slovenského hospodárstva a znižovanie nezamestnanosti.

Za najdôležitejšie považujem konečne začať šetriť vo verejných výdavkoch. Na Slovensku panuje medzi politikmi a dokonca aj mnohými ekonómami mýtus, že Slovenský štát je malý a preto už neexistuje priestor na šetrenie. Je postavený na pomýlenom používaní HDP, ktoré je však na Slovensku nafúknuté ziskami veľkých zahraničných automobiliek a elektrotechnických spoločností, ktoré ale opúšťajú našu ekonomiku bez toho, že by ich bolo možno významnejšie zdaniť. Podiel miezd na HDP, z ktorých sa platí väčšina verejných výdavkov je na Slovensku v porovnaní s ostatnými európskymi krajinami extrémne nízky. Používanie HDP preto opticky zvyšuje schopnosť Slovenska platiť dane a tým aj znižuje reálnu ťarchu existujúcich verejných výdavkov. Ak si porovnáme veľkosť štátu k mzdovej báze, ilúzia malého štátu na Slovensku sa okamžite rozpadne. Verejné financie na Slovensku sú charakteristické obrovskou neefektivitou, a nehovorím teraz len o plytvaní a predražených nákupoch, ale napríklad aj sociálnom systéme, ktorý dávky poskytuje plošne a neadresne. Sme tak svedkami stavu, kedy minister financií dostáva na svoje dieťa rovnaký prídavok ako chudobná rodina v kraji s vysokou nezamestnanosťou. Len upratania sociálneho systému by sa dali podľa našich výpočtov ušetriť zdroje v rádoch stoviek miliónov eur ročne. Štát napríklad prevádzkuje v Bratislave dostihovú dráhu, kde súkromným majiteľom koní za minulý rok vyplatil výhry vo výške 2 milióny eur.

Konsolidované verejné financie vysielajú dobrý signál trhom, od ktorých si Slovensko požičiava, a tiež investorom, ktorí sa potom nemusia obávať gréckych alebo španielskych scenárov.

Ruka v ruke so šetrením by malo ísť namiesto poskytovania neefektívnych investičných stimulov znižovanie daňového zaťaženia, ktoré je najlepším stimulom pre naštartovanie ekonomickej aktivity. Vymožiteľnosť a panstvo práva, ktoré je na Slovensko aj po 2 desaťročiach samostatnosti stále sci-fi, rovnako čaká na zásadnú reformu. V prostredí, kde sa nečkáte spravodlivosti, sa nepodniká najlepšie.

No a o problémoch na trhu práce sme sa už rozprávali, tu vidím ako riešenie plošné a trvalé zníženie odvodov nízkopríjmových skupinám spolu so zrušením alebo regionalizáciou minimálnej mzdy, aby sme sa konečne dostali do stavu, kedy sa ľudia zo svojej nelichotivej životnej situácie môžu dostať vlastnou aktivitou a speňažením jediného aktíva, ktoré majú – vlastnej práce.

Daňoví poplatníci, **máme to za sebou!**

10. června jsme oslavili Den daňové svobody

Na půdě vysoké školy CEVRO Institut vyhlásilo několik institucí v čele s Liberálním institutem, že 10. červen se v roce 2014 stává Dnem daňové svobody. Jedná se o první den, kdy v letošním roce vyděláváme „pro sebe“, nikoli pro „stát“. Tohoto dne jsme se v roce 2014 dočkali o jeden kalendářní den dříve než v loňském roce. Pro CI Time shrnujeme nejzajímavější poznatky, jež zazněly na mezinárodním semináři pořádaném při této příležitosti.

© Igor Mojzes – Fotolia.com

„Veřejné výdaje v České republice dosáhnou letos takového objemu, že jsme na ně všichni společně a nerozdílně museli odpracovat 160 kalendářních dní. Den na to, tedy 10. června, přichází přirozeně Den daňové svobody,“ vysvětlil Aleš Rod z Centra ekonomických a tržních analýz (CETA), který na výpočtu Dne daňové svobody spolupracuje s Liberálním institutem. „Již můžeme říci, že v porovnání s některými – zejména jihoevropskými – zeměmi přečkala Česká republika post-krizové období a s ním spojený obrovský tlak na veřejné finance relativně dobře. Nicméně měli bychom se porovnávat s těmi nejlepšími – a například od nejsvobodnější Jižní Koreje nás dělí propastných 49 dní,“ upozorňuje Rod.

Příspěvky všech přednášejících se dotýkaly tématu neefektivity veřejných financí a nebezpečí z toho plynoucích. Ekonom Ján Dinga z Inštitútu ekonomických a spoločenských analýz (INESS) poukazoval například na neustálý tlak na zvyšování daní, jež je vynuceno zbytečnými výdaji státu. „Na Slovensku pozorujeme neefektivnosti například v sociálním systému, ve kterém se rodičovské příspěvky vyplácejí i rodinám s vyššími příjmy. Proto dlouhodobě navrhujeme poctivý audit stovek státních institucí, který by odhalil rozšířené případy neefektivity a plýtvání ve slovenské veřejné správě,“ řekl Dinga.

Jonáš Rais, analytik z CETA, představil novou metodiku evaluace činnosti poslanců Parlamentu České republiky. „Poslanci často hřeší na to, že jejich počínání v poslaneckých lavicích nikdo nesleduje. Například absence na důležitých jednáních ve sněmovních výborech a podvýborech, které také sledujeme, je zarážející – horší než u středoškoláků, známých to absentérů," zmínil Jonáš Rais.

Zajímavý příklad hodný následování představil Mihkel Lees z Ministerstva sociálních věcí z Estonska. Tamní dokonale propracovaný systém elektronické komunikace mezi veřejnými institucemi a obyvateli šetří náklady všude, kam se podíváte. „Jde o byrokracii bez papíru. Od zdravotnictví a efektivně předepisovaných lékařských předpisů přes jednoduché daňové přiznání až po elektronické volby – úspory vidíme všude, kam se podíváte. Nesporným plusem je i úspora času – čekání ve frontě na úřadech v Estonsku neexistuje," šokoval Mihkel Lees přítomné výčtem dopadů fungování e-government, který ulehčuje občanům život a zároveň významně limituje neefektivnosti ve veřejné správě.

Doufat, že i v České republice budou kroky pozitivním směrem pokračovat, rozhodně nestačí – je třeba politiky kontrolovat a systematicky na ně vytvářet tlak. Neefektivnosti a plýtvání budou jinak dále pokračovat. „Všichni si uvědomujeme, že Den daňové svobody je zjednodušený ukazatel. Ale právě v tom je jeho síla – má popularizovat fakt, že neexistuje analogie obědu zdarma a že sklon veřejných institucí utrácet a přerozdělovat je nekonečný. Mezinárodní srovnání ekonomických ukazatelů dokládají, že obyvatelé v zemích s nižšími daněmi rychleji ekonomicky rostou, vytvářejí více pracovních míst a stávají se konkurenceschopnými," řekl Jiří Schwarz, předseda Akademické rady Liberálního institutu.

Více informací o metodice Dne daňové svobody a ekonomických souvislostech naleznete na internetových stránkách www.dendanovesvobody.cz

Graf 1 Den daňové svobody v České republice (2000–2014)

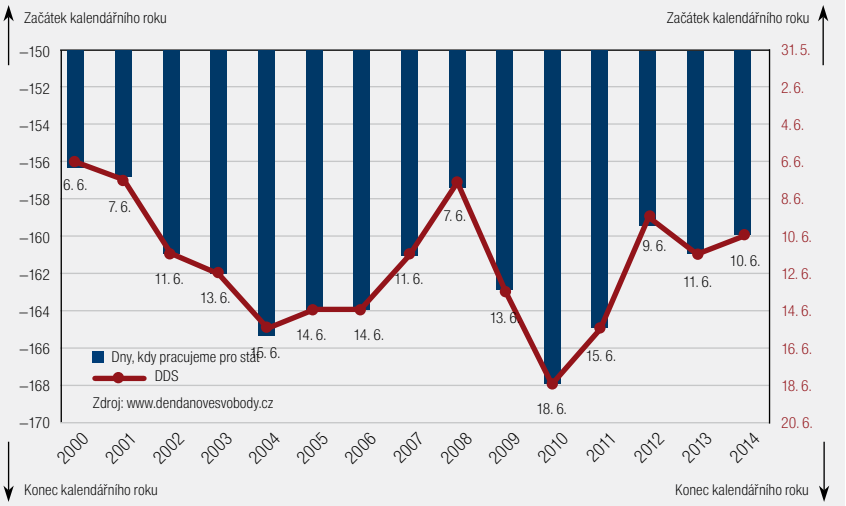

Graf 2 Mezinárodní srovnání Dne daňové svobody 2014

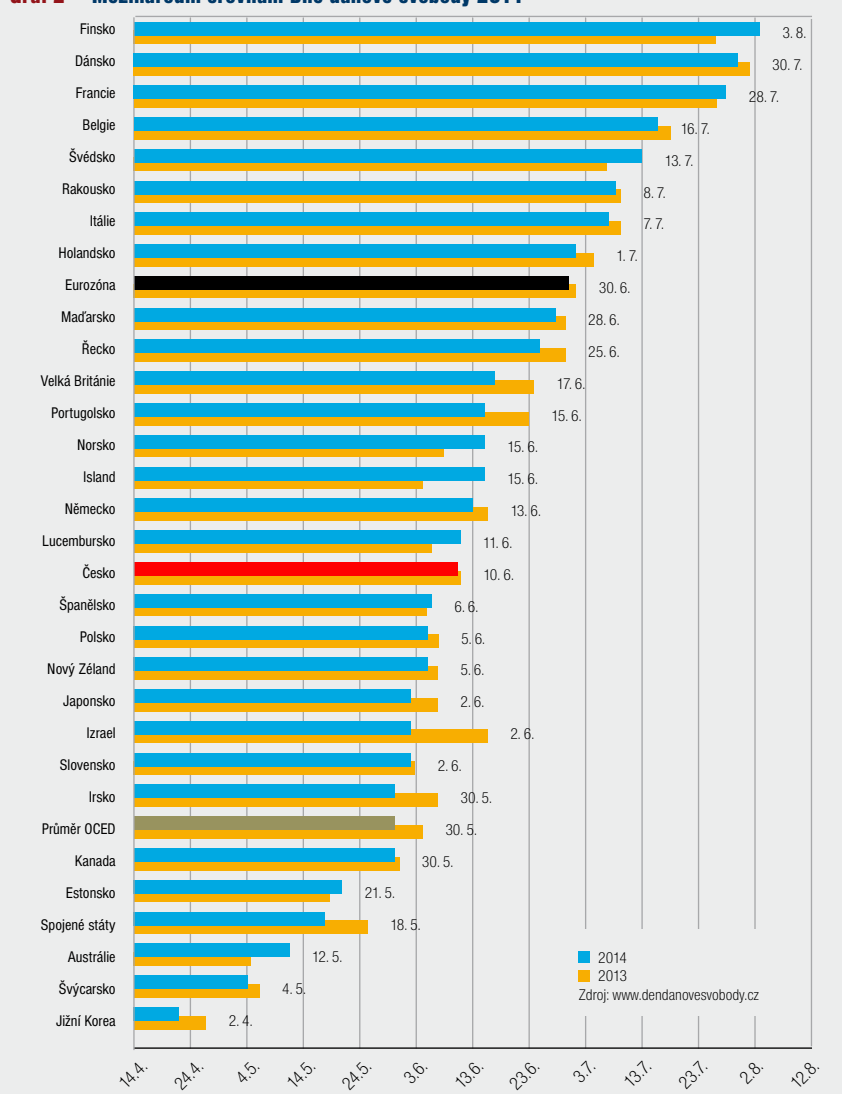

Den daňového osvobození na Slovensku a v EU

© Aquir – Fotolia.com

Na Slovensku si nejvíce pozornosti v debatách o daňovém zatížení získává tzv. Den daňového osvobození, který je počítán jinak než Den daňové svobody populární v ČR.

Výpočet vychází z pravidelné studie zpracované New Direction – The Foundation for European Reform a Institut économique Molinari s názvem Tax Burden of Typical Workers in the EU 28. Výpočet se tedy soustředí na daňové a odvodové zatížení zaměstnanců. Den daňového osvobození (Tax Liberation Day) letos ukazuje na skutečnost, že daňově-odvodové zatížení průměrného zaměstnance se na Slovensku mírně zvýšilo z 46,65 % v roce 2013 na současných 46,73 % v poměru k celkovým nákladům práce, a je tedy oslavováno 20. června. Zatížení slovenských zaměstnanců daní z příjmu, DPH a odvody je téměř o 1,5 procentního bodu vyšší, než je průměr EU.

MEZI KLÍČOVÉ ZÁVĚRY STUDIE PATŘÍ:

— Základní daňově-odvodové zatížení typických zaměstnanců v EU se opět zvýšilo, a to z průměrné úrovně 45,06 % v roce 2013 na 45,27 % z nákladů práce. Zvýšení o 1,28 % od roku 2010 je především důsledkem zvyšování DPH v 19 z 28 členských zemí EU od roku 2009.

— Už čtvrtý rok za sebou má Belgie nejvyšší sazbu zdanění práce v EU. Zaměstnavatel v Belgii utratí 2,31 eura za to, aby dal 1 euro do kapsy průměrného zaměstnance.

— 44,1 % zdanění práce v zemích EU odvádějí zaměstnavatelé jako odvody nad rámec hrubých mezd, které nejsou pro většinu zaměstnanců viditelné.

— Více než polovina občanů EU (54,6 %) nejsou součástí pracovní síly. Tento podíl se zvyšuje s tím, jak evropská populace stárne. Od roku 2010 se podíl takových občanů zvýšil o 0,3 %. Pracující proto nesou na svých bedrech stále větší daňové břímě.

— Politika rovné daně nabídla pracujícím výrazné daňové odlehčení, a to zejména v Maďarsku, kde nová sazba 16 % posunula den daňového osvobození proti roku 2011 o 21 dní na dřívější datum. Navzdory tomu celkové zdanění v zemích s „rovnou daní“ (46,34 %) zůstává vyšší než v zemích s progresivním zdaněním (44,98 %), přičemž se tento rozdíl od roku 2010 zvětšuje.

„Vlády EU nadále utrácejí příliš mnoho a daňové sazby v mnohých zemích opět vzrostly, obzvláště ve Francii. Země EU se zabývají příliš mnoha věcmi, čímž snižují prostor pro osobní volbu a osobní zodpovědnost občanů. Je čas přepracovat stávající model státu,“ uvedla k závěrům studie jedna ze spoluautorek studie Cécile Philippe, ředitelka IEM.

Některé země, obzvláště Velká Británie, navzdory obecnému trendu dokázaly daňově-odvodové zatížení pracujících úspěšně snížit. „Tato studie dokazuje, že vládní politika Velké Británie vedoucí ke snižování zatížení pracujících přináší ovoce. V celé Evropě je třeba dosáhnout toho, aby práce byla zaplacená a lidem více jejich výdělku zůstávalo ve vlastních rukou,“ vyjádřil se k závěrům studie Tom Miers z New Direction.

Peter Gonda, ředitel Konzervatívneho inštitútu M. R. Štefánika, který je partnerskou institucí New Direction – The Foundation for European Reform na Slovensku, doplňuje, že „zatížení zaměstnanců dále zvyšují mnohé místní daně, koncesionářské poplatky a jiné povinné finanční platby. Finanční zátěží pro daňové poplatníky jsou do budoucna také vzniklé deficity veřejných financí zvýšené o úroky. Kdyby tedy vláda skutečně chtěla přispět k prosperitě a produktivní zaměstnanosti ve společnosti, měla by se stáhnout a významně uvolnit prostor pro soukromou iniciativu, tvorbu produktivního kapitálu a odbourání mentality závislosti na pomoci od státu.“

Závěry studie převzaty z http://www.konzervativizmus.sk/

Šéf Unie bezpečnostních složek **ukázal, co je zač**

Snad každý, kdo trochu rozumí bezpečnostním sborům či byl jejich příslušníkem, si musel se značnými rozpaky přečíst rozhovor v Parlamentních listech s názvem Šéf Unie bezpečnostních složek prozradil, co se za Langerovy éry skutečně dělo.

JAROSLAV SALIVAR | Autor je ředitel CEBES – Centra bezpečnostních studií vysoké školy CEVRO Institut

© lightpoet – Fotolia.com

Nevím, co v tomto rozhovoru objevila paní redaktorka, co nového jí bylo prozrazeno z té Langerovy éry, ale i laika musí nutně překvapit, že předseda odborové organizace (byť malé a spíše takzvané než skutečné) hovoří o nastupujících policistech s takovým pohrdáním, když doslova říká: „Policisté jsou tupí, neumějí jednat s lidmi, neumějí mluvit, jsou arogantní, myslí si, že jsou pistolníci nebo co." Jeho rádoby zasvěcené postřehy, popisující stav prostředí a atmosféru, ve které pracují policisté a další příslušníci a zaměstnanci bezpečnostních sborů, se nejen neshodují s realitou, ale svojí trapností a nekorektností nutí čtenáře k zamyšlení, proč to dělá. Jediný účel všech jeho vyjádření je sdělení, že za Langera se dělalo všechno špatně. Ale ten už na ministerstvu není více než 5 let a po jeho odchodu následovala éra zjevně a objektivně neschopných ministrů vnitra. Co tedy pana Vítka, předsedu politické strany Volba

pro Prahu, vlastníka internetové televize, PR manažera, jednatele společnosti, člena dozorčí rady společnosti, zabývající se výrobou a rozvodem tepelné energie, tak motivuje k zneužívání postavení předsedy, byť jen pofidérní, ale přesto odborové organizace? Odpověď si každý čtenář udělá sám, nicméně nabízím k připomenutí pár nezpochybnitelných faktů a čísel.

KE KONCEPCI INVESTIČNÍHO ROZVOJE PČR

Vítek říká, že PČR nejvíce ze všeho potřebuje koncepci. To je pravda. Proto také, na rozdíl od všech po něm příchozích ministrů (ale i před ním), měl Ivan Langer jediný ucelenou a vyčerpávající, se všemi relevantními partnery projednanou koncepci – komplexní Reformu Policie ČR, se svou legislativní i nelegislativní částí. Její součástí byl poměrně detailní plán na realizaci materiální a technické obnovy u Policie ČR, největší od r. 1950. Jeho projekt P1000 (název vyplývající z faktu, že v ČR bylo zhruba 1 000 policejních služeben a pracovišť) měl nastartovat systematickou a dlouhodobou obnovu policejních služeben tak, aby se skloubilo najednou několik důležitých parametrů. Každá koncepce, má-li mít smysl, musí vycházet z dokonalého poznání stávajícího stavu. To ovšem politik, odborář a podnikatel Vítek nepochopil, jinak by věděl, že policejní služebna, ostatně jako celá policie, není jenom pro policisty. Má být místem bezpečí pro občana, místem, kam s důvěrou může jít, často ve značném stresu, nahlásit svůj problém, požádat o pomoc a nepřipadat si jako poslední zločinec na nepřátelském území. A protože tomu tak dříve nebylo, čelila Policie ČR před příchodem Langera na MV historicky nejnižší důvěře veřejnosti. Sama redaktorka v rozhovoru s Vítkem říká: „...velmi mne překvapilo, jak služebna vypadala hezky." Ano, tyto prostory pro veřejnost (zvané také fronf offices) musí občanům dávat pocit a přesvědčení, že jsou na správném, bezpečném a přátelském místě.

Když Vítek říká: „Chybí tomu všemu systém," tak nechyběl, ta koncepce byla velmi promyšlená a komplexní, jen on ji zjevně nepochopil. Není náhodou, že z peněz EU bylo možné kofinancovat právě jen tuto, pro veřejnost určenou část policejních služeben. Stejně tak ovšem P1000 myslel na zázemí pro policisty (back offices), kanceláře, šatny, sprchy, toalety, atd. Ty musely být hrazeny z rozpočtu policie.

Na začátku celého projektu P1000 byl stanoven přesný harmonogram a postup jeho realizace, včetně pravidelných porad s hlavními funkcionáři jednotlivých krajských pracovišť PČR. Po dohodě s nimi byly určovány priority obnovy majetku v konkrétních lokalitách. Šlo o stovky služeben s pevně stanoveným finančním rámcem. V rámci první etapy byla do projektu front offices investována více než 1 mld. Kč, do zázemí pro policisty 810 ml. Kč, a to jen v letech 2007 až jaro 2009.

Kdyby ti Vítkem vychvalovaní ministři vnitra postupovali stejným tempem jako proklínaný Langer před nimi, nemohl by na otázku redaktorky: „Mají řadoví policisté ve službě příjemnější pracovní podmínky..." Vítek odpovídat: „ Ani ne, stále je to někde strašné." Čí je to ale chyba?

Další Vítkovou trapnou připomínkou je stížnost na internet. Ano, rychlost by měla být vyšší a stále se zvyšující. Ale že v době příchodu Langera na MV byla dostupnost internetu na služebnách jen 9,3 % a při jeho odchodu 96 %, to jaksi zapomíná. Stejně jako na fakt, že další ministři po Langerovi rozvoji IT a internetu u policie už velkou pozornost nevěnovali.

K vozovému parku PČR, který byl před příchodem Langera na MV v naprosto žalostném stavu, neexistovala auta s klimatizací, naprostou většinu vozového parku tvořily Favority a Felicie, politik Vítek říká: „Navíc se ještě za Langera přemalovávala auta na modro." Ubohé, nekorektní hodnocení největší a nejlépe zrealizované obnovy vozového parku nejen v historii PČR, ale i všech ostatních státních institucí.

Policie po úspěšném výběrovém řízení uzavřela kontrakt na nákup 3 200 vozidel za cenu sníženou z předpokládané částky 1,75 mld. Kč na částku 1,322 mld. Kč s DPH. V důsledku to znamená, že policii se podařilo nakoupit Octavie za cenu Fabií, dosáhla tedy slev vůči ceníkovým cenám do té doby zcela nevídaných.

V rámci dalšího projektu byly v roce 2008 nakoupeny speciální mobilní kanceláře, přesně v souladu se stanovenou koncepcí. Ne všude totiž může být kamenná služebna, ale to neznamená, že by tam neměl být přítomen policista. Jednalo se o dodávková vozidla, která jsou plně vybavena jako mobilní kancelář, včetně PC, tiskárny, připojení na síť, kontejneru první pomoci, elektrocentrály atd. K vlastnímu barevnému provedení lze říci jediné – šlo o zviditelnění, lepší rozlišení vozidel policie ve dne i v noci, tedy o bezpečnost občanů i samotných policistů, a to na základě doporučení odborníků. Opravdu vůbec nešlo o vyměnění zeleného pruhu za modrý. V oblasti vozidel bylo dále pořízeno v první fázi 16 dálničních speciálů VW Passat s radary, 70 policejních motocyklů vybavených radary, dalších 290 dopravních prostředků pro speciální útvary atd. Vše v souladu s koncepcí s hlubokou věcnou i ekonomickou logikou.

V rámci projektu P1000 byla připravena celá řada dalších novinek, které měly jednak policistům usnadnit práci a zvýšit jejich komfort a bezpečnost, na druhé straně občanům zrychlit a zjednodušit jednání s policií. Bylo mnoho projektů, které byly pozdějšími ministry vnitra Pecinou, Johnem a Kubicem (nebo jejich poradci) buď zrušeny, nebo velmi zpomaleny. Patří k nim lokalizační a záznamová zařízení pro zlepšení využití vozidel v terénu, projekt jednotných operačních středisek IZS (na který jsou čerpány prostředky z EU), z něhož se za uvedených ministrů stala fraška bez přidané hodnoty a s velmi vysokým rizikem neuznatelnosti nákladů (tj. nutnosti vrácení evropských dotací). Dále projekt informačně-komunikačního portálu, s veřejně dostupnými informacemi, návody a radami pro řešení životních situací pro občany a policisty, INFOPOL. Tento projekt na centrální úrovni úplně umřel. Výstavba e-Gate

na letištích schengenského typu, PolPOINT – komunikační a distribuční terminál PČR, atd. Těch koncepčně pojatých projektů byla připravena celá řada. A nejen v oblasti PČR, ale i HZS, dobrovolných hasičů (program obnovy hasičské techniky znamenal 40 cisteren za 200 ml. Kč ročně), e-governmentu atd. Jejich osud však byl už v rukou Langerových nástupců.

MODERNÍ
POLICEJNÍ SBOR
musí mít dobře placené, vzdělané a hrdé příslušníky, musí mít odpovídající podmínky pro práci, musí vědět, že jejich šéfové to myslí vážně.

PERSONÁLNÍ, PLATOVÉ A ORGANIZAČNÍ ZMĚNY

Jak už bylo řečeno úvodem, je velmi pozoruhodné, jak Vítek nahlíží na vlastní příslušníky, nejen ty „tupé“ nováčky. Doslova o nich říká: „Všude je 30 % lidí, na něž se nemůžete spoléhat nikdy.“ A to zasvěceně hovoří o celorepublikových útvarech, tedy o těch nejlepších a nejzkušenějších policistech. Není pak divu, že platové podmínky vytvořené příslušníkům ho při hodnocení ministrů nezajímají. Doslova říká: „Mezi lepší patřil Radek John, i když nám peníze spíše odebral.“ Inu, pan předseda a politický podnikatel má jiné priority, než by bylo možné očekávat od skutečného šéfa skutečné odborové organizace. Langer zjevně uvažoval koncepčně, ale zcela opačně.

Moderní policejní sbor musí mít dobře placené, vzdělané a hrdé (na svoji firmu i poslání) příslušníky, musí mít odpovídající materiálně-technické a ubytovací podmínky pro práci, musí vědět, že jejich šéfové to myslí vážně, že namísto bezobsažných politických blábolů a slibů zanechají po sobě i skutečné výsledky. Langer měl tři (později čtyři) náměstky na dvě řízená ministerstva (vnitra a informatiky), John šest (a je jich šest doposud). Neznám celkové počty poradců, ale vím jistě, že např. v bezpečnostní oblasti, tj. v úseku 1. náměstka, nebyl za Langera jediný poradce (a jsem stále přesvědčený, že tam nemají co dělat), oproti tomu po nástupu ministra Peciny a později Johna (který některé poradce od Peciny převzal a přidal řadu dalších) ministerstvo doslova ovládali a někteří z nich straší státní správu dodnes. Není divu, že platy příslušníků pak nebyly tím nejdůležitějším. Za Langera (2006–2009) byl trvalý růst platů příslušníků, celkem o 14 % na částku 33 299 Kč, a to za stavu 43 115 příslušníků. Za Johna (2010–2011) pokles téměř o 6 % na částku 31 311 Kč při počtu 40 275 příslušníků. V roce 2013 už jich bylo pouze 38 177.

Langer snížil počet řídících míst u policie o 1 228, čímž se poměr mezi řídícím a řízeným změnil z 1:8 na 1:11. V roce 2007 řešila PČR 217 336 žádostí o doručení zásilek. V roce 2010 jich bylo jen 82 197. V roce 2008 asistovala PČR u 4 502 exekucí, v roce 2010 jich bylo 700. To vše a řada dalších opatření pomohlo dostat příslušníky z kanceláří do ulic, byla posílena prevence. Dramaticky klesl počet usmrcených a vážně zraněných při dopravních nehodách. Dramaticky klesl počet excesů v oblasti diváckého násilí (na 4 % zápasů), po Langerem realizovaných legislativních a nelegislativních opatřeních v této oblasti. Po mnoha zjitřených, více politických než odborných diskuzích se nevymyslelo na stadionech nic jiného, než řekla a spustila Langerova Reforma Policie a popsala jeho příručka pro fotbalové kluby. I tato opatření směřovala ke zvýšení bezpečnosti občanů a ke zlepšení vnímání policie veřejností.

Klíčovým opatřením proti organizovanému zločinu bylo zabavování výnosů z trestné činnosti. Vítek o Johnovi říká: „Za něj se začalo něco rozjíždět.“ Ale zásadní rozhodnutí, zásadní obrat, podmínka, aby se mohlo cokoli rozjíždět, byla v Langerově reformě. Nikoliv jediný super útvar, tj. Finanční policie, ale všichni policisté, kteří řeší trestní řízení, musí usilovat o odebírání výnosů z trestné činnosti a o celkovou restituční úlohu trestního řízení (co bylo ukradeno, musí být navráceno, každá způsobená škoda musí být uhrazena). To byla Langerova filozofie. To, že každé rozhodnutí má určitou dobu, než se naplno projeví v praxi, to, že každá koncepce má svůj vývoj, korekce atd., je normální. To, že v letech 2004–2005 za existence tolik adorované Finanční policie tvořil zůstatek zabraných výnosů 683 mil. Kč za oba roky dohromady a po Langerově reformě a náběhu nové koncepce (bez samostatné Finanční policie) to v roce 2010 bylo 1,2 mld. Kč, v roce 2011 3,9 mld. Kč atd., to je prostě fakt.

Ze strany pana Vítka by bylo fér, kdyby přiznal, o co mu vlastně jde. Myslím, že podmínky pro práci příslušníků bezpečnostních sborů či snaha o jejich, ale i veřejnosti objektivní informování to rozhodně nejsou. Přesto by se mohl, chce-li soudit a kritizovat jednotlivé ministry, podívat na výsledky jejich práce – v oblasti koncepcí, investic, platů, podmínek pro práci, organizace ministerstva atd. Ale o to mu zjevně nejde – je přeci podnikatel a politik, není příslušník a má jiné zájmy. Snad proto je jeho hodnocení jednotlivých ministrů tak diametrálně odlišné od hodnocení naprosté většiny příslušníků bezpečnostních sborů či samotných zaměstnanců Ministerstva vnitra.

Vždy jsem měl velmi vážné pochybnosti o přípustnosti a roli odborů v bezpečnostních sborech, v organizacích, kde se vydávají rozkazy, příkazy, povely, kde jde o bezpečnost a životy lidí. Stovky hodin jednání s jejich představiteli mě přesvědčilo, že mohou mít, byť spíše ojediněle, na postavení jejich příslušníků, a tedy celkové fungování sborů i pozitivní vliv. U těch odborových šéfů, kteří zájem příslušníků a zaměstnanců sborů opravdu povýšili nad svůj osobní (jako byla korektní, vzdělaná a cílevědomá bojovnice Alena Vondrová nebo někteří funkcionáři NOSP – raději v jejich zájmu nejmenuji), dokonce i významný, zákon o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů (který by mimo jiné bez Langera účinnosti také asi nikdy nenabyl) je toho důkazem. To ale není opravdu případ pana Vítka. Ten svým rozhovorem skutečně ukázal, co je zač.

Studujte prestižní vysokou školu v centru Prahy!

Atraktivní obory s výborným uplatněním!

- **Ekonomie – Hospodářská politika** (Bc.)
- **Politologie a mezinárodní vztahy** (Bc., Mgr.)
- **Obchodněprávní vztahy** (Bc., Mgr.)
- **Veřejná správa** (Bc., Mgr.)
- **Bezpečnostní studia** (Mgr.)
- **Master of Public Administration** (MPA)

CEVROINSTITUT
[vysoká škola]

PRÁVO, POLITOLOGIE, EKONOMIE
PRESTIŽ, VZDĚLÁNÍ A ÚSPĚCH

cevroinstitut.cz